

Protokoll 5/2025

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 april 2025 kl. 18:30-19:58, Skarpnäcks
kulturhus, Skarpnäcks allé 25

Ledamöter

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Gunnar Caperius (C) 1:e vice ordförande
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande
Curre Hansson (S)
Kristina Persdotter (S)
Pontus Olsson (S)
Jessica Nilsson (V)
Ledrian Utter (V)
Kristina Lutz (M)
Johan Brege (M)
Billy Östh (M) §§1-4, §7, §13
Lena Kling (L)
Sergej Salnikov (SD)
Henrik Appelqvist (M) §§14-15 ersätter Billy Östh (M)

Ersättare

Mahtab Sayadi (S)
David Wikström (S)
Robert Svenander (S)
Eva Vänglund (S)
Helén Dahlgren (V)
Berit Dahlström (V)
Karro Olofsson (C)
Henrik Appelqvist (M) §§1-4, §7, §13
Ann-Sofie Söderberg (M)
David Callgren (M)
Ann Hultmark Fridner (L)
Maria Sawon (SD)

Övriga närvarande

Jonas Lauri Stadsdelsdirektör
Mia Fridfeldt Berggren Nämndsekreterare
Hanna Jakhammer Avdelningschef
Lena Hedin Avdelningschef
Johanna Hult Avdelningschef
Elisabet Tullgren Avdelningschef
Jonas Ransmyr Ekonomichef
Stefan Lundh Kommunikatör
Josefin Andersson Personalrepresentant SACO

Justerare	Cecilia Obermüller (MP), Gunnar Caperius (C)
Datum för justering	2025-04-29
Paragraf	§§1-4, §7, §§13-15
Sekreterare	Mia Fridfeldt Berggren

§ 1**Genomgång av närvaro**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) förklarade sammanträdet öppnat. Nämnden ajournerade sig mellan klockan 18:34-19:24 för Öppet forum med allmänhetens frågestund samt mellan 19:44-19:50. Närvaron redovisas på sida 1.

§ 2**Val av justerare och meddelande om tid för
protokolljustering****Beslut**

1. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) utses att tillsammans med ordförande Cecilia Obermüller (MP) justera dagens protokoll.
2. Protokollet ska justeras den 29 april 2025.

§ 3

Anmälan av protokolljustering

Anmäls att stadsdelsnämndens protokoll från den 20 mars 2025 justerades den 1 april 2025.

§ 4
Godkännande av dagordning**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden fastställer förslaget till dagordning.

§ 7**Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028**

SKA 2025/36

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 med bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Sammanfattning av ärendet

I ärendet Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 ska nämnden beskriva och analysera de kommande årens utveckling samt konsekvenserna för staden. Rapporten är ett underlag i arbetet med stadens budget 2026 och ska lyfta viktiga frågor såsom utvecklingsbehov, utmaningar och prioriteringar inför framtiden. Fokus ska vara på de frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2026-2028, utifrån förändringar i omvärlden och i den egna verksamheten.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag till beslut. Ledamot Sergej Salnikov (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns tre förslag till beslut och det är förvaltningens förslag, Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag samt Sverigedemokraternas förslag. Ordförande ställer besluten mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholm och Skarpnäck har stora utmaningar. Skillnaderna mellan delar av vår stadsdel är stora. Utanförskapet på vissa platser

är stort, otrygghet och kriminaliteten växer och vi befinner oss i en våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på förskollärare och skillnader i skolresultaten är för stora. Skolorna är hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Plan- och hallbrist försvårar för barn och ungdomar att idrotta med konsekvenser får både folkhälsa och möjlighet till meningsfull fritid. De demografiska förändringarna i Stockholm får enorma konserver och majoriteten behöver snabba på arbetet på att möta dessa förändringar.

Dessa utmaningar är tydliga i underlaget för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Inte minst visar prognoserna på den stora demografiska utmaningen vi står inför i vår stadsdel, med minskad andel barn och stor ökning i andelen av äldre äldre (80+). Vi vet att detta kommer få stora konsekvenser både vad gäller budgettilldelning men också vad gäller ökade behov, och kostnader, för att ta hand om en allt äldre befolkning, men också när det gäller att dimensionera, rekrytera och planera till exempel förskoleverksamhet.

Underlaget visar alltså på betydande risk för svårare ekonomiska tider. Det innebär att det finns ett omedelbart behov för verksamheter att prioritera inom sina uppdrag och kontinuerligt arbeta för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet. Det duger inte att se hoten men inte agera. Nya uppgifter, så som följer av t.ex. en ny socialtjänstlag, behöver ges tillräckliga resurser. Redan nu måste nämnden fokusera på kärnuppdrag, att främja valfrihet och kvalitet i verksamheten. Åtgärder för att stärka tryggheten i vår stadsdel måste ges högsta prioritet.

Så istället för en ideologiskt motiverad skattehöjning och att man lånar eller tar av reserver som gjorts för år 2025 borde bättre prioriteringar göras mellan verksamheter. Verksamheten behöver effektiviseras och arbeta för att sänka kostnader. Majoriteten har valt att utöka förvaltningens åtaganden genom att återkommunalisera både boenden och parkskötsel, vilket också innebär ökade kostnader och ekonomiska risker kommande år.

I förskoleverksamheten har förvaltningen inlett ett arbete med att effektivisera lokalutnyttjande som är positivt. Vi saknar dock motsvarande ambition vad gäller andra delar av verksamheten.

En levande stad kännetecknas av ett livskraftigt civilsamhälle, därför vill vi se ett aktivt föreningsliv i Skarpnäck under de kommande åren och vi satsar på ideella krafter som skapar meningsfull fritid och trygghet, bl a nattvandring, lokalt föreningsliv samt förutsättningar för idrottsrörelsen. För att stärka så väl individer som civilsamhället, förebygga utanförskap och ökad

trygghet behöver kommande år ytterligare arbete och resurser att främja föreningslivet, kultur och samarbete med bl.a. biblioteken.

I övrigt hänvisar vi till våra partiers respektive budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2026-2028.

Reservation

Ledamot Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till stadsdelsnämnden med ett underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2025.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska kontoret återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/36-1 (Godkänd - R 1) Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028, för Skarpnäcks stadsdelsnämnd
- SKA 2025/36-2 Bilaga 1 Regional boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050, region östra söderort
- SKA 2025/36-3 Bilaga 2 Regional boendeplan för särskilt boende för personer med funk.nedsätt. LSS SoL 2025-2035

§ 13**Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-,
tränings- och Bostad Först-lägenheter****Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2024/1148)**

SKA 2025/100

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har av kommunstyrelsen i Stockholms kommun mottagit remiss som rör revidering av riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter.

Stockholm stads nuvarande riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter antogs av kommunfullmäktige den 23 maj 2011 och uppdaterades den 14 januari 2014. Syftet med riktlinjerna är rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till insatserna försöks- och träningslägenheter. Riktlinjerna ska ge handläggare och chefer stöd och vägledning i arbetet. Socialförvaltningen har uppmärksammat behov av att revidera och uppdatera nuvarande riktlinjer.

De reviderade riktlinjerna innehåller anvisningar för utredning, bedömning och beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) till insatserna försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. Riktlinjerna innehåller också anvisningar för hur socialtjänsten ska agera som hyresvärd i arbetet med dessa bostadssociala hyreskontrakt. Stycken har disponerats om och textinnehåll har uppdaterats utifrån gällande lagstiftning.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag.

Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/100-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks- tränings- och Bostad Först-lägenheter (002)
- SKA 2025/100-1.1 Tjänsteutlåtande - Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter
- SKA 2025/100-1 Följebrev Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter, KS 2024/1
- SKA 2025/100-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter

§ 14**Planärende på samråd fastighet Skarpnäcks Gård 1:1****Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden, Dnr 2023-02691**

SKA 2025/141

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har fått ett detaljplaneförslag på remiss gällande bostäder i form av flerbostadshus på tre ytor utmed Rusthållarvägen. Planens syfte är förutom att tillskapa bostäder att förbättra framkomligheten för gående genom breddning av gångbanan längs Rusthållarvägen. En tydlig entré till det angränsande Nackareservatet föreslås för att stärka kopplingen till naturen.

Förvaltningen är sammantaget positiv till detaljplaneförslaget men gör ett antal medskick bland annat gällande delområde 3, spridningssambanden, omgestaltningen av Rusthållarvägen, de träd som ska stå kvar på parkmark samt det kommande arbetet med ekologisk kompensation.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ledamot Kristina Lutz (M) yrkar bifall till Moderaternas förslag till beslut. Ledamot Sergej Salnikov (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) och ledamot Lena Kling (L) ansluter sig till Moderaternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns tre förslag till beslut och det är förvaltningens, Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas samt Sverigedemokraternas förslag. Ordförande ställer besluten mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi tycker förvaltningen ger ett mycket bra svar med många kloka medskick i sitt remissvar.

Dock vill vi påminna om att nya bostäder i Bagarmossen betyder ökad belastning på den redan mycket ansträngda enda in- och utfarten till Bagarmossen: Sockenvägen.

Förutom att det ofta är köer på Sockenvägen är det också en säkerhetsrisk med endast en in- och utfart till ett helt stadsdelsområde. Vid trafikolyckor, brand, översvämningar och liknande är det direkt olämpligt med endast en väg, vilket också diskuterats alltsedan Bagarmossen byggdes på 50-talet. Det gäller framkomlighet för såväl Bagarmossens invånare som för utryckningsfordon och liknande ifall något händer.

Därför yrkar vi på att man i samband med utredningen av planärendet också utreder hur man kan lösa frågan med säker framkomlighet och tillgänglighet till och från Bagarmossen, för såväl invånare som utrycknings- och arbetsfordon.

Vi vill också se ett fokus på bebyggelse som folk vill bo i och inte bara räkna antal bostäder, förslagsvis stadsradhus eller annan kvalitativ bebyggelse. Inte minst då barnfamiljer flyttar ut från Stockholm, bland annat på grund av att det saknas större bostäder. Exempelvis skulle det i planområde 3, där förvaltningen påpekar att topografin är besvärlig, kunna vara lämpligare med stadsradhus – som är enklare att bygga i suterräng – än flerbostadshus.

Reservation

Ledamot Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd avslår förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen.
2. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar Sverigedemokraternas yttrande enligt nedan till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen
3. Därutöver anföra följande:

Bagarmossen karakteriseras av bostadshus, enfamilj eller flerfamilj

beroende på del av området, inbäddade i grönska. I det aktuella fallet är det gröna kilar mellan bebyggelse i anslutning till Nackareservatet som föreslås tas i anspråk. Det är vår inställning att områdets gröna karaktär bör bevaras och att dessa kilar inte bör bebyggas.

Detaljplaneförslaget innebär en påtaglig förändring av närmiljön för många boende och påverkar två naturvärdesbiotoper med påtagliga naturvärden. Tre särskilt skyddsvärda träd samt flera naturvärdesträd och värdeelement riskerar att skadas eller tas bort. Förslaget kan även påverka de ekologiska sambanden och spridningslänkar, vilket är negativt för den biologiska mångfalden i området.

Vidare innebär förslaget att en betydande del av de befintliga gräsyterna och skogsmarken ersätts med hårdgjorda ytor, vilket minskar möjligheten för naturlig infiltration av dagvatten. Detta kan leda till ökad översvämningsrisk vid kraftiga regn.

Förvaltningen har även uttryckt oro över att sprängningar och tung trafik kommer påverka den intilliggande förskolans verksamhet negativt, vilket ställer krav på anpassningar under en längre tid. Parkmark ska inte möta fastighetsmark direkt mot byggnader då det försvårar driften, och erfarenheter visar att träd som lämnas efter stora byggen ofta dör eller skadas så att de måste fällas.

Med hänsyn till ovanstående anser vi att områdets gröna karaktär bör bevaras och att dessa kilar inte bör bebyggas.

Särskilt uttalande

Ordförande Cecilia Obermüller (MP), 2:e vice ordförande Monica Lövström m.fl. (S) och Jessica Nilsson m.fl. (V) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Majoriteten ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och önskar lyfta fram följande:

I förslaget föreslås byggnation av 120 bostäder i Bagarmossen, varav 6 stycken LSS-bostäder, i form av tre separata fastigheter längs med Rusthållarvägen. Den politiska majoriteten (MP, S och V) delar förvaltningens oro kring delområde tre och de utmaningar som bebyggelse skulle skapa i form av stora ingrepp i omgivningen, omfattande sprängningar och framför allt minskade naturvärden. Området består idag av en stor bergknalle bevuxen med skog och det är svårt att motivera de stora ingrepp som skulle krävas för att möjliggöra så pass få bostäder här. Delområdet minskar och bildar även ett hinder i det naturliga spridningssamband som löper från och länkar samman centrala Bagarmossen med Nackareservatet. Att

avstå från byggnation på detta område skulle gynna naturvärdena och den biologiska mångfalden i området.

Gällande delområde ett och två är det viktigt att projektet hanterar de stora utmaningar som finns i form av dagvattenhantering, avloppssystem och skyfallshantering. Området mellan delområde ett och två ligger i anslutning till en lågpunkt där vatten ansamlas vid kraftig nederbörd och det är därför viktigt att skyfallsförstärkande åtgärder görs så att avloppssystem och dagvattenhantering fungerar för hela området även efter byggnation.

Delområde ett behöver även anpassas bättre i skala och avstånd till befintlig småskalig bebyggelse.

I ärendet föreslås att projektets bostäder ska fördelas mellan 80 bostadsrätter och 40 hyresrätter baserat på Bagarmossens nuvarande fördelning mellan de olika bostadsformerna. Vi anser dock att flera perspektiv behöver tas i beaktande såsom att den direkta närmiljön består av majoritet villor och bostadsrätter. För hela Stockholm stad så utgör bostadsrätter och äganderätter 60% och hyresrätter endast 40% av beståndet. Lyfter vi blicken ytterligare till Stockholms län så utgör hyresrätter endast 33% av beståndet. Vi anser därför att projektet bör ha ett fokus på hyresrätter för att öka mångfalden av bostadstyper i det direkta närområdet.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/141-3 (Godkänd - R 1) Planärende på samråd fastighet Skarpnäcks Gård 1:1 vid Brortorp
- SKA 2025/141-1 Planärende på samråd fastighet Skarpnäcks Gård 1:1
- 1999857 Planbeskrivning _11799900_5_6 (10)
- 1999859 Plankarta samråd _11799794_2_6

§ 15**En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)****Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/380)**

SKA 2025/170

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har av kommunstyrelsen i Stockholms kommun mottagit remiss *En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)*

Regeringen beslutade den 17 augusti 2023 att uppdra åt en särskild utredare att genomföra en översyn av socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet. Utredningens arbete, analys och förslag presenteras i SOU 2025:27 *En socionomutbildning i tiden*. Utredningen lämnar förslag på förändringar i Högskoleförordning (1993:100) som innebär att det totala antalet examensmål för socionomexamen ökar från 14 till 15 jämfört med nuvarande examensordning. Sammantaget innebär utredningens förslag en bred reformering av socionomprogrammet.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag respektive Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar i stort utredningens förslag där flera föreslagna delar är positiva gällande den nya utformningen, inte minst införandet av ett utbildningsmoment om kriminalitet. Detta då många socialsekreterare i möten påtalat att just detta saknats i utbildningen. Samtidigt ska fokus fortsatt ligga på tidig prevention.

I socionomutbildningen bör betydelsen av samhandling med andra aktörer lyftas fram ytterligare, liksom skolframgång som central förebyggande faktor. Även samhällets särskilda ansvar för omhändertagna barn behöver tydliggöras, då kvalitén på samhällsvården för barn och unga kan vara direkt avgörande för framtida livschanser och välmående.

En förlängning av utbildningen vore bra för de som ska jobba med barnärenden och LVU, som görs i Norge. Detta för att både möjliggöra höjd status och lön för den socialsekreterargruppen, vilket kan möjliggöra att fler med erfarenhet söker de tjänsterna. Vi anser vidare att utbildningen måste innehålla fler moment verksamhetsförlagt, för det är det stora problemet med dagens utbildning, att de unga som går utbildningen inte får med sig tillräcklig praktisk erfarenhet av den klientel som de kommer att möta i jobbet. Däremot ser vi inget behov av att utbildningen ska förlängas generellt, då det inte finns behov av mer teoretisering, utan det ska vara ett praktiskt arbete nära människorna.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/170-2 (Godkänd - R 1) Remiss - En socionomutbildning i tiden SOU
- SKA 2025/170-1.1 Remiss - En socionomutbildning i tiden SOU (2025:27)
- SKA 2025/170-1 Följebrev En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27), KS 2025/380

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Mia Isabelle, Berggren	2025-04-24
Gunnar Axel, Caperius	2025-04-25
Anna Cecilia, Obermüller	2025-04-25